

VERSLO VYSTYMAS IR TVARUMAS

2022 m. / Rudens semestras

Modulio anotacija

Tvarumas – gebėjimas kurti vertę neįsiskolinant ateities kartoms. Jo aktualumas auga neregėtais tempais. Kai sąvoka linksniojama taip dažnai, svarbu atskirti jos atspalvius ir tikslus. Taikant būsto analogiją, nemažai įmonių vis dar renkasi fasado dažymą „tvariais“, nuo aplinkos poveikio apsaugančiais dažais. Tačiau sparčiai daugėja investuojančių į fundamentalią, gerai apskaičiuotą ir efektyvią būsto renovaciją.

Net ir tie, kas renkasi fasado perdažymą vietoje fundamentalių verslo pokyčių, daro tai vedami gerų norų bei tikslų. Vis dėlto jiems trūksta pavyzdžių, žinojimo bei pamatuojamų įrankių tam, kad pasiryžtų bei įtikintų kitus atverti naujas verslo vystymo kryptis. Rinka tokius paklydimus kol kas toleruoja, tačiau tai truks neilgai. Norint daryti tvarų poveikį, būtina gerai permatyti ekosistemą bei verslo modelio konstrukciją (diagnozuoti), identifikuoti efektyviausius ir konkrečiai pamatuojamus būdus tikslui pasiekti (strateguoti), pagaliau sutelkti suinteresuotąsias puses renovacijai įvykti (įgyvendinti).

Prognozuojama, kad tvarumas taps integruotu verslo modelių atributu. Kalbant apie tvarumo organizacines atsakomybes, grynųjų tvarumo vadybininkų pozicijų galimai nebeliks. Tvaraus verslo vystymo kompetencijas bus įvaldę įvairių lygių bei funkcijų vadovai. Tik kritiškai įvertinę senus industrinės epochos strateginius modelius, perpratę sistemų bei tinklų mąstyseną, pasitelkę technologijas, šie naujosios kartos vadovai gebės kurti vertę be skolos būsimoms kartoms, t. y. tvariai. „Verslo vystymo ir tvarumo“ modulis skirtas jiems.

Modulio unikalumas. Jeigu šio modulio pavadinime tektų apsiriboti dviem žodžiais, paliktume „Verslo vystymą“. Be konteksto, tvarumas – tai tik skėtinis (angl. *umbrella*) terminas. Modulis unikalus tuo, kad moko ne tik atlikti auditą ar parengti ataskaitą, bet ir iš esmės suprasti konkretaus verslo architektūrą ir suplanuoti konkretų pamatuojamą verslo vystymo pokytį tvarumo link.

Modulio turinys

- I. *Diagnozavimas.* Klausinėjimo ir kvestionavimo metodikos. Verslo įžvalgumas. Organizacijos verslo modelio auditas. Verslo ekosistemos auditas. Tinklų ir sistemų mokslo pagrindai. Tvarumo brandos lygio diagnostika ir siekiamas pokytis. Tvarumo standartai. ESG / SDG prioritetai ir vizijos.

- II II. *Strategavimas*. Produkto lygmens strategijos (produkto modularizacija, ekodizainas ir kt.). Verslo modelio lygmens strategijos (dalijimosi ekonomikos modeliai, daugiapusės platformos ir kt.). Sistemų ir tinklų strategijos (žiedinė ekonomika, ekosistemos aktyvinimas ir kt.).
- III III. *Įgyvendinimas*. Suinteresuotųjų bendradarbiavimo strategijos, bendradarbiavimo žaidimai. Pasidalytos vertės kūrimas. Veikimas tinkluose. Organizacijos ir ekosistemos sutelkimas įgyvendinimui.

Modulio naudos

Mąstysena. Pasitelkiant tinklų ir sistemų mokslą, treniruojama integruota strateginė mąstysena. Tikslas – tvarus verslo vystymas (transformavimas).

Žinios. „Sudėliota į lentynas“ tvaraus verslo vystymo žinių bei praktikų sistema, apimanti esmines tvarių inovacijų technikas (produkto, verslo modelio, ekosistemos lygmenys).

Poveikis. Inicijuotas pokytis konkrečioje įmonėje, transformuojant ją per vieną ar daugiau tvarumo brandos pakopų. Parengtas realaus verslo atvejis, kuriuo aktyviai dalijamasi ISM bendruomenėje ir už jos ribų.